

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЖИТОМИРСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ВСП «ЖТЕФК ДТЕУ»
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

ВВЕДІНО В ДІЮ

наказом директора ВСП «ЖТЕФК ДТЕУ»
№ 117 від 31.08.2023 р.

Григорій ГУБАРЄВ

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок та умови обрання здобувачами фахової передвищої
освіти дисциплін за вибором**

Житомир, 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення забезпечує реалізацію студентами ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (далі — Коледж) права на вибір навчальних дисциплін, передбаченого Законом України «Про фахову передвищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «ЖТЕФК ДТЕУ» та інших внутрішніх нормативних документів.

1.2. Положення забезпечує умови для формалізації процедури:

- формування та доведення до відома студентів переліку навчальних дисциплін вільного вибору;
- здійснення вибору студентами навчальних дисциплін зі сформованого переліку;
- організації подальшого вивчення обраних дисциплін (формування мобільних груп);
- визнання результатів навчання за обраними дисциплінами.

1.3. Освітньо-професійна програма (надалі – ОПП) підготовки фахівців складається з обов’язкової та вибіркової частин. Дисципліни за вибором студентів враховують їхні професійні та освітньо-культурні запити й інтереси.

1.4. Нормативний зміст ОПП зі спеціальності визначається стандартом фахової передвищої освіти (за наявності).

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти або вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які вводяться навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних потреб тощо.

1.6. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем освіти у межах, передбачених відповідною ОПП та робочим навчальним планом з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця.

1.7. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження освітніх програм у межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до ринку праці.

1.8. Вибіркові навчальні дисципліни, внесені до індивідуального навчального плану студента, є обов’язковими для вивчення студентом.

2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ДИСЦИПЛІН

2.1. Обсяг вибірових навчальних дисциплін має становити не менше 10% від загального обсягу кредитів ЕКТС освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра.

2.2. Переліки вибірових дисциплін повинні узгоджуватись з освітньо-професійними програмами та навчальними планами.

2.3. Вибіркові навчальні дисципліни фахові молодші бакалаври можуть обирати на 1, 2, 3 курсах (на умовах навчання на базі повної загальної освіти з 1 курсу).

2.4. Обсяг однієї дисципліни вільного вибору становить не менше 3-х кредитів ЕКТС (90 годин).

2.5. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується за умови чисельності групи не менше 15 осіб.

2.6. Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибірових дисциплін передається завідувачами відділень на затвердження заступнику директора з навчальної роботи (додаток 1).

2.7. Пропозиції щодо змін вибіркової частини навчального плану на наступний рік формуються на випускових циклових комісіях з врахуванням пропозицій гарантів освітніх програм, студентського самоврядування, стейкхолдерів і державних стандартів. Зміни затверджуються згідно з встановленим у коледжі порядком.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. З метою підготовки організації освітнього процесу завідувачі відділень спільно з головами випускових циклових комісій знайомлять здобувачів з переліком вибірових дисциплін, силабусами, що сприяє наданню в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну та можливі компетентності.

3.2. Викладання дисциплін вільного вибору студентів можуть здійснювати всі циклові комісії коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.3. Для розробки й оновлення переліку вибірових дисциплін до 1 листопада поточного навчального року групи забезпечення ОПП аналізують можливості організації освітнього процесу.

Основними критеріями цієї роботи є:

- кадрове забезпечення (спеціальність за дипломом, кваліфікаційна категорія, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг);

- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);
- інформаційне забезпечення;
- вимоги роботодавців.

Переліки вибірових дисциплін для певної спеціальності повинні узгоджуватись із компетентностями фахівців та їх доповнювати, а також забезпечувати можливість студентів одержувати споріднені компетентності інших спеціальностей.

3.4. Перелік дисциплін вільного вибору студента формується відділеннями за поданням випускових циклових комісій на кожний новий навчальний рік та доводиться до відома студентів з 1 по 10 лютого навчального року, що передує початку нового навчального року (для студентів 1, 2, 3 курсу) та до 2 вересня (для студентів 1 курсу на базі ПЗСО) (додаток 1).

3.5. Циклові комісії, за якими закріплені вибірові навчальні дисципліни, щорічно до 01 лютого поточного року готують довідкові інформаційні пакети щодо змісту кожної вибірової навчальної дисципліни.

3.6. Завідувач відділення та викладачі циклових комісій організовують представлення дисциплін вільного вибору студентів, а також забезпечують розміщення матеріалів на сайті коледжу або сайті циклової комісії.

3.7. Вибір дисциплін студентом підтверджується шляхом подачі письмової заяви на ім'я завідувача відділення (додаток 2).

На підставі заяв студентів завідувач відділення подає проєкт наказу зі створення груп для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік або на поточний навчальний рік (при навчанні на I курсі на базі ПЗСО) заступнику директора з навчальної роботи.

3.8. Для студентів, в яких вільний вибір заплановано на першому курсі, вибір дисциплін організовується до 2 вересня.

3.9. Терміни проведення процедур вибору студентами навчальних дисциплін визначаються із необхідності своєчасного (для планування та організації освітнього процесу, його методичного і кадрового забезпечення) формування контингенту студентів у групах і потоках.

3.10. Якщо студент із поважної причини не зміг вчасно здійснити вибір дисциплін, він, надавши відповідні документи, звертається із заявою до завідувача відділення для запису на вивчення обраних дисциплін.

3.11. Якщо студент, у встановлені терміни, без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисципліни, відповідні позиції його індивідуального навчального плану визначаються за пропозиціями випускової циклової комісії й затверджуються розпорядженням заступника директора з навчальної роботи. Відмова студента виконувати сформований таким чином навчальний план є грубим порушенням навчальної дисципліни й студент відраховується з Коледжу за невиконання навчального плану.

3.12. Заява зберігається в навчальній частині протягом усього терміну навчання.

3.13. За результатами реалізації права студента на вільний вибір до його індивідуального навчального плану мають бути включені види навчального

навантаження, сукупний (обов'язкової й вибіркової складової разом) обсяг яких (у кредитах ЄКТС) дозволяє зарахування виконання річного навчального плану (60 кредитів ЄКТС за денною формою навчання) і переведення на наступний курс або допуск до підсумкової атестації.

3.14. Сукупний обсяг обов'язкової й вибіркової складових індивідуального навчального плану студента, незалежно від шляхів реалізації права на вільний вибір дисциплін, повинен відповідати вказаному в освітній програмі, за якою навчається студент.

4. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

4.1. Упродовж тижня після завершення терміну запису на вивчення вибірових дисциплін спеціальності (ОПП) завідувачем відділення формується його індивідуальний навчальний план.

4.2. Завідувачі відділень разом з головою випускової циклової комісії формують академічні групи для вивчення вибірових дисциплін здобувачами певної спеціальності та передають пропозиції в установлені терміни заступнику директора з навчальної роботи до 1 березня (до 5 вересня для студентів I курсу на базі ПЗСО) для планування педагогічного навантаження та складання розкладу.

4.3. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась мінімальна кількість студентів, то завідувач відділення доводить до відома студентів певний перелік дисциплін, які не будуть вивчатись. Після цього студент протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну із переліку, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

4.4. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження циклових комісій і конкретного викладача, яке розраховується до початку нового навчального року.

5. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки перезарахування вибірових дисциплін проводиться відповідно до розпорядження заступника директора з навчальної роботи, підставою для якого є заява студента, подання завідувача відділення та академічна довідка студента.

5.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

5.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти.

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

**Перелік дисциплін
вільного вибору студента на 20__-20__ навчальний рік**

№ з/п	Назва дисципліни	Спеціальність	Семестр вивчення	Форма контролю	Примітка

Голова циклової комісії _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

Протокол засідання циклової комісії №__ від _____

Додаток 2

ЗРАЗОК
заяви студента про внесення до індивідуального навчального плану
дисциплін вільного вибору

Завідувачу відділення _____
студента (ки) групи _____
спеціальність _____
ОПП _____

ЗАЯВА

Прошу надати мені можливість вивчати на ____ курсі такі дисципліни за вільним вибором:

1. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
2. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)
3. _____
(назва дисципліни, семестр, у якому планується вивчення)

Дата _____

Підпис студента _____